

ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Проблема найбільш раціонального та ефективного використання основних засобів та виробничих потужностей підприємств займає центральне місце в ринкових відносинах України. Актуальність даного питання полягає в тому, що від його вирішення залежить місце підприємства в промисловому виробництві, його фінансовий стан, конкурентоспроможність вітчизняної продукції на внутрішньому та світовому ринках.

Значний внесок у розробку теоретичних основ і практичних проблем ефективного використання основних засобів підприємств у своїх дослідженнях зробили такі українські економісти як Бова Т.В., Івануса А., Коваль О.М., Кузьмін О.Є., Романів С.А., Поддєрьогін А.М. та інші.

Завданнями аналізу використання основних засобів на підприємствах є: характеристика екстенсивності та інтенсивності роботи найважливіших груп устаткування; визначення показників використання виробничої потужності й основних засобів; оцінка забезпеченості основними засобами підприємств, складу та структури основних засобів, ступеня їх оновлення та вибуття, технічного стану; виявлення резервів підвищення фондівіддачі, поліпшення використання техніки; визначення шляхів зниження витрат на утримання та експлуатацію машин і механізмів [1].

На сьогодні в Україні склалася несприятлива ситуація щодо забезпеченості та ефективності використання основних фондів. За офіційними даними і експертними оцінками, станом на 2013 рік більше 62% основних засобів усіх підприємств країни є застарілими. Так, рівень спрацювання техніки, транспортних засобів і інших активів становить 80-90% [2]. Вони вже не забезпечують ефективного та інтенсивного виробництва, гальмують його розвиток як на рівні окремого суб'єкта підприємництва, так і країни в цілому.

Поліпшити структуру основних виробничих засобів, на нашу думку, можна за рахунок оновлення, модернізації та ліквідації зайвого й малоефективного устаткування, за рахунок впровадження прогресивних методів організації виробництва та введення в дію нових технологічних агрегатів, що обумовлюють істотні резерви використання основних фондів. Поряд з технічними і організаційними факторами важливу роль в підвищенні ефективності використання основних засобів повинні відігравати фактори матеріального стимулювання працівників підприємств.

З нашої точки зору, вагомим механізмом стимулювання відтворення основних фондів також є державні програми підтримки вітчизняних підприємств та стимулююча система оподаткування. Тому необхідно збільшити термін податкових канікул для новостворених підприємств, а також послабити податкове навантаження на малі та середні підприємства шляхом встановлення пропорційних податкових ставок.

Таким чином, можна зробити висновок, що стан основних фондів України на даний момент є незадовільним. Підвищення ефективності використання основних засобів є одним із головних чинників майбутнього ефективного функціонування підприємства в цілому. Необхідно вдосконалити нормативно-правову базу, яка регламентує фіскальну та економічну системи амортизації, та привести оцінку основних засобів у відповідність до їх реальної вартості. Потрібно здійснити заходи щодо скорочення цілоденних і внутрішньо-змінних простоїв. Усунення даного недоліку може бути досягнуто шляхом введення прогресивних організаційних і технологічних заходів. Також існує необхідність посилення впливу держави на створення сприятливого інвестиційного клімату, який би активізував надходження інвестицій в основні фонди промислових підприємств.

Список літератури: 1 Кузьмін О. Є. Економічна ефективність використання основних засобів підприємства [Текст] / О. Є. Кузьмін // Вид-во НУ «Львівська політехніка». – 2010. – №3. – С. 98-104; 2 Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>